

Van'da Fotoğraf Maratonu: Yerel Yönetimlerin Yaklaşımı Bağlamında Uygulanması ve Sürdürülebilirliği

Photo Marathon in Van: Implementation and Sustainability in The Context of Local Governments' Approach

Mesut GÜL¹
Muhlis KAYA²

¹Sanat Tarihçisi-Fotoğraf Maratonu Koordinatörü, Van Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı, Van, Türkiye

²Turizm Şube Müdürü V., Van Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı, Van, Türkiye

*Bu makale, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi tarafından 01-02 Aralık 2022 tarihinde düzenlenen Van'ın Geleceği Sempozyumu'nda bildiri olarak sunulmuştur.

Geliş Tarihi/Received: 20.12.2023

Kabul Tarihi/Accepted: 24.03.2024

Yayın Tarihi/Publication Date: 29.03.2024

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:
Mesut GÜL
E-mail: mesutgulden@yahoo.com

Cite this article as: Gül, M. & Kaya, M. (2024). Van'da fotoğraf maratonu: yerel yönetimlerin yaklaşımı bağlamında uygulanması ve sürdürülebilirliği. *Journal of Art and Iconography*, 6, 22-28.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International

ÖZ

Şehrin dinamikleri, kültür ve turizm kapsamında çeşitli tanıtım faaliyetleri yürütmektedir. Yerel yönetimler fiziki, sosyal ve kültürel belediyeçilik alanlarında hizmet vermektedir. Belediyeler, kültürel belediyeçilik çerçevesinde yarışma ve festivallerle şehirleri tanıtıcı faaliyetlerle ön plana çıkarmaktadır. Van ili barındırdığı doğal güzellikler, tarihi mekanlar ve kozmopolit demografik yapısıyla bölgenin ve havzanın en önemli şehridir. Şehirde dört mevsim ve farklı coğrafik özellikler barındırması nedeniyle tanıtım öge yelpazesi zengindir. Bu zenginlikler; göllerden dağlara, sarp geçitlerden derin vadilere, adalardan yaylara ve peribacalarından travertenlere uzanmaktadır.

Van Büyükşehir Belediyesi, şehrin teması ile oluşturulan kategorilerle yapılan ilk uluslararası ve federasyon onaylı 1. Van Fotoğraf Maratonu'nu 18-22 Mayıs 2022 tarihleri arasında gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada, ilki yapılan maratonun tanıtım faaliyetleri, kayıt sistemi, katılımcı profili, katılımcı rota tercihleri, kurumun sunduğu rota çeşitliliği, erişilebilirlik, rehberlik hizmeti, maraton değerlendirme ve sonuç raporunu içermektedir.

Böylece Van ve Van Gölü havzasında yapılması planlanan veya planlanacak fotoğraf yarışma ve maratonları için elde edilen deneyimlerle içerik ve koşulların zenginleştirilmesi, fotoğraf maratonunun sürdürülebilirliği üzerine rehber niteliğinde bu çalışma oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Van, fotoğraf, maraton, sürdürülebilirlik

ABSTRACT

Cities carry out various promotional activities within the scope of culture and tourism. Local governments provide services in physical, social and cultural municipalities. Municipalities bring cities to the forefront with promotional activities through competitions and festivals within the framework of cultural municipalism.

Van province is the most important city of the region and basin with its natural beauties, historical sites and cosmopolitan demographic structure. The city has a rich range of promotional elements due to its four seasons and different geographical features. These riches range from lakes to mountains, from steep gorges to deep valleys, from islands to springs and from fairy chimneys to travertines.

Van Metropolitan Municipality organized the first international and federation-approved 1st Van Photo Marathon between May 18-22, 2022. This study covers the promotional activities of the first marathon, registration system, participant profile, participant route preferences, route diversity offered by the organization, accessibility, guidance service, marathon evaluation and final report.

Thus, this study has been created as a guide for the enrichment of the content and conditions with the experiences gained for the photography competitions and marathons planned or to be planned in Van and Lake Van basin, and the sustainability of the photography marathon.

Keywords: Van, photography, marathon, sustainability

Giriş

Şehirlerde yerel yönetimler, kültür ve turizm alanlarında gerçekleştirdikleri çalışmalarla bölgesel, ulusal ve uluslararası faaliyetler planlayıp, gerçekleştirerek tanıtım alanında rekabet ortamı oluştururlar. Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde ise sadece kendi sınırları değil bölgesel ölçekte planlamalar yapılmaktadır. Belediyelerin fiziki, sosyal ve kültürel belediyeçilik alanlarında dışa dönük faaliyet alanı kültürel belediyeçiliktir. Büyükşehir belediyeleri kültürel belediyeçilik alanında birçok sanatsal ve sportif faaliyeti, kültür takvimi şeklinde planlayıp, dönemsel veya yıllık olarak yayınlamaktadır. Böylece faydala-

nıcılar bu veri aracılığıyla birden çok şehri kültür rotaları oluşturarak keşfedebilmektedir.

Van şehri barındırdığı doğal güzellikler, tarihi mekanlar ve kozmopolit demografik yapısıyla bölgenin ve havzanın en önemli şehridir. Şehirde dört mevsim ve farklı coğrafik özellikler barındırması nedeniyle tanıtım öge yelpazesi zengindir. Bu zenginlikler; göllerden dağlara, sarp geçitlerden derin vadilere, adalardan yaylara ve peribacalarından travertenlere uzanmaktadır.

Turizm şehirleri, kültür ve turizm açısından birçok yöntem ve araç-güman ile tanıtım faaliyetlerini yürütmektedir. Fotoğraf maraton ve yarışmaları da bu kapsamda gerçekleştirilmektedir.

Van Büyükşehir Belediyesi şehrin temalarını oluşturulan kategorilerle yapılan ilk uluslararası ve federasyon onaylı, 1. Van Fotoğraf Maratonu'nu 18-22 Mayıs 2022 tarihleri arasında gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada birincisi yapılan maratonu katılımcı verileri ve rotalardaki gözlemler neticesinde tüm yönleriyle değerlendirilmiş ve süreklilik bağlamında bir rehber oluşturmak amacıyla ele alınmıştır.

Yöntem: 1. Van Fotoğraf Maratonu

Van Büyükşehir Belediyesi 2021 yılı son çeyreğinde hazırlığını tamamladığı, 2022 yılı Kültür&Sanat Takvimi birçok ulusal ve uluslararası etkinliği içerecek şekilde alt yapısı ve bütçe çalışmaları hazırlanarak tamamlanmıştır. Havzanın tek büyükşehir belediyesi statüsündeki Van Büyükşehir Belediyesi; 2022 yılı içerisinde, I. Van Fotoğraf Maratonu, I. Van GastroFest, I. Van Denizi Yarı Maratonu ve Halk Koşusu, Artos Sky Trail, Van Denizi Yüzme Festivali, Van Denizi Bisiklet Festivali, Van Denizi Türkiye Yamaç Paraşüt Finali gibi birçok ulusal-uluslararası düzeyde ve büyük kitlesel katılımı etkinliğe ev sahipliği yapmıştır.

2022 Kültür&Sanat Takvimi'nin ilanıyla birlikte, 22 Şubat 2022 tarihinde basın açıklaması ile duyurusu yapılmıştır. Fotoğraf maratonuna ait <https://www.vanfotomaratoni.com/> site, 01 Mart 2022 tarihinde erişime açılmış ve online başvuru yöntemiyle başvurular alınmaya başlanmıştır.

15 Mart 2022 tarihinde sosyal medya hesapları açılmıştır. Bu hesaplardan duyuru ve bilgilendirmeler yapılamaya başlanmıştır.² Ayrıca maraton hazırlıkları; reklam, basın-tanıtım, rota oluşturma, program kitapçığı, ulaşım koordinasyon (şehir içi-şehir dışı), konaklama koordinasyon, rehberlik hizmeti ve jüri belirlenmesi başlıklarından oluşturulmuştur.

I. Van Fotoğraf Maratonu için Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu'na bu süreçte resmi başvuru yapılmıştır. Yapılan başvuru neticesinde "2022-034" kodu ile yarışma onayı alınarak, maraton tescilli yapılmıştır. Böylece maratonu gerçekleştiren kurum, federasyonun yönergelerini maratonda uygulamayı kabul etmiştir.

Federasyon tarafından maratona federasyon yetkilisi atanmış ve kurum temsilcisi başvuru onaylanmıştır.

Maraton; renkli fotoğraf ve drone üst kategorileri ve Tarihi Ören Yeri (VA), Van'da Yaban Hayat (VB), Doğal Güzellikler (VC) ve Van'da Yaşam (VD) alt kategorileri ile toplam 8 kategori açılmıştır.

Van, Türkiye'nin yüzölçümü bakımından en büyük 6. ili ve bölgede 25.006 km² alanı kaplayan Erzurum'dan sonra 20.921 km² (%2,68) ile en büyük 2. ildir (Akköprü, 2019: 19).³ Toplam 13 ilçeye sahip olan Van Şehri'nde göl kıyısı ile dağlık karasal bölge ayrımı yanında, geniş yüzölçümünden dolayı birçok endemik tür ve doğal oluşuma sahip olmasından dolayı rotaları belirlemek ve maraton öncesinden zamansal ayarlamaları kontrol etmek gerekti. 4 gün sürecek fotoğraf maratonu için kategoriler göz önünde bulundurularak 16 rota belirlendi. Böylece katılımcılara her gün 4 farklı rota seçeneği ile farklı alanlarda fotoğraf çekimi için alt yapı hazırlanmış oldu.

Bazı rotalarda ön plana çıkartılması hedeflenen temalar maratonu görsel açıdan zenginleştirdi. Bunlar; Bahçesaray'da yaşayan kültür taşıyıcısı Hallaç Musa Baktimur (81)⁴ ve satranç taşı ustası Ali Yaba (72),⁵ Gevaş Göründü Köyü'nde geleneksel oyunlar ve Helise Yemeği yapımı ve sunumunun hazırlıkları yapıldı. Ayrıca birçok tarihi mekan rotalarda yer aldı. Unesco Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer alan Akdamar Kutsal Haç Kilisesi'nden Çatak ve Bahçesaray'daki geleneksel köy evlerine kadar geniş bir repertuar sunuldu. TRT Belgesel'in ekipleriyle yaklaşık 3 ay öncesinden fotoğraf maratonuna özel tanıtım filmi⁷ çekildi ve sitede yayınlandı. Yarışmacılara verilmek üzere rotalara ait detaylı bilgileri içeren 40 sayfalık kitapçık hazırlandı. Basılı ve dijital ortamda yarışmacıların kullanımına sunuldu.

Bulgular: 1. Van Fotoğraf Maratonu

Fotoğraf Maratonu (Photo Maraton),⁸ katılımcıların belirli bir süre içinde, genellikle 6, 9, 12, 24 saat veya daha uzun sürede, önceden belirlenmiş ve başlangıç noktalarında verilen temalar üzerinden bir dizi fotoğraf çekmeleri gereken bir fotoğraf etkinliğidir. 1. Van Fotoğraf Maratonu 19-22 Mayıs 2022 tarihleri arasında 4 gün süre ile, Van ili sınırında "tarihi ören yeri, Van'da yaban hayat, doğal güzellikler ve Van'da yaşam" temaları ile maraton kriterleri çerçevesinde sınırlandırılmıştır.

18 Mayıs 2022 tarihinde İpekyolu ilçesi Cumhuriyet Caddesi City Park AVM yanında bulunan Kent Park alanında 09:00-20:00 saatleri arasında yarışmacılardan fotoğraf makinesi seri numarası ve ilk kare alınmak koşullarıyla kesin kayıtlar oluşturulmuş ve katılımcı numarası verilmiştir. Bu aşamada 4 gün için rota tercihleri alınan yarışmacıların verilerine göre belediyeye ait otobüslerin rota yoğunluğuna göre 19 Mayıs 2022'de rehber ve mihmandarlar eşliğinde maratonun ilk günü başlatılmıştır. Tüm rotalarda yarışmacılar, merak ettiği soruları cevaplandırarak, tarihi mekan-

¹ 6360 sayılı "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında Büyükşehir Belediyesi olarak kurulmuştur. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.6360.pdf>, 02.11.2023.

² Van Büyükşehir Belediyesi: <https://van.bel.tr/HaberDetay/buyuksehir-belediyesi-1-van-fotograf-maratonunu-duzenliyor-22022022162727.html> , TRT Haber: <https://www.trthaber.com/haber/guncel/1-van-fotograf-maratonu-basladi-681651.html> , Hürriyet: <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/van-4-gun-16-farkli-rotada-42071049> , TFSF: <https://tfsfonaylariyarismalar.org/tr/yarisma/detay/van-fotograf-maratonu-tr> .

³ <https://www.harita.gov.tr/urun/turkiye-mulk-idare-bolumleri-haritasi/189> , 01.11.2023.

⁴ <https://www.aa.com.tr/tr/yaşam/hallaclikla-gecen-bir-omur-1650552> , 20.11.2019.

⁵ <https://www.aa.com.tr/tr/yaşam/bahcesarayin-satranç-tasi-ustasi-ali-yaba/1665728> , 06.12.2019.

⁶ <https://www.unesco.org.tr/Pages/125/122/UNESCO-D%C3%BCnya-Miras%C4%B1-Listesi> , 05.09.2023, 01:17.

⁷ Van Denizi Fotoğraf Maratonu tanıtım filmi: <https://www.instagram.com/tv/CdnAl7SPq4/?igshid=MTc4MmM1Yml2Ng==> , 31.08.2023, 23:44.

⁸ Bir PhotoMaraton düzenleme düşüncesi, iki arkadaş Antonio Bolivar ve Eduardo Soto tarafından Madrid'de 1984 yılında ortaya atıldı. Buna "Maratón Fotográfico" adı verildi. Antonio Bolivar arkadaşları Eduardo Soto ile birlikte bu adla bir PhotoMaraton yapısında bir fotoğraf yarışması düzenledi ve bunu Madrid Kent Konseyi'ne sundu. Kodak ve Albacolor adlı bir fotoğraf laboratuvarı sponsor oldu. 1985'ten 1988'e kadar Madrid kent Konseyi ve Kodak'la birlikte dört defa tekrarlandı ve daha sonra Lizbon, Santiago de Compostela gibi şehirlerin de içinde olduğu birkaç tane daha yapıldı. "PhotoMaraton" daha sonra dünyayı dolaşmaya başladı. 1987'de New York'ta bir PhotoMaraton yapıldı. 1988'de Stockholm'de ve 1989'da Kopenhag'da PhotoMaraton düzenlendi. Sonra sıra Berlin'e geldi ve Cardiff, Nice, New Castle maratonları da ardından geldi. Bugün PhotoMaraton, Miami Beach'ten Filistin'e, Afrika'dan, Myanmar'a kadar yayılmış durumda. Antonio ve Eduardo'nun 1984 yılında hayata geçirdikleri bu proje, bugün 90'dan fazla ülkede düzenlenen dünya çapında bir fotoğraf etkinliği haline geldi. (<https://www.photomaratoni.com/photomaratoni-hakkinda/> , 31.08.2023, 23:57).

larla ilgili bilgi sağlayacak rehberle maraton sürdürülmüştür. 22 Mayıs 2022 günü 23:59'a kadar kayıt masasında fotoğraf teslim işlemi yapılmıştır. Tüm fotoğrafçıların belirlenen koşullara göre fotoğrafı alınıp, dijital ortamda katılımcı numarası ile kayıt edilmiştir.⁹

19-20 Mayıs 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen maratonda toplam 253 başvuru alınmış ve 238 geçerli başvuru ile tamamlanmıştır. 15 kişi maraton öncesi ve maraton sırasında belirtilen kural ihlalleri nedeniyle elenmiştir. Bu kapsamda; kayıta belirtilenden farklı seri numarada fotoğraf makinası ve drone kullanmak, ilk fotoğraf kaydının oluşturulmaması, makinanın tarih güncellemesinin yapılmaması gibi kural ihlalleri tespit edilmiştir.

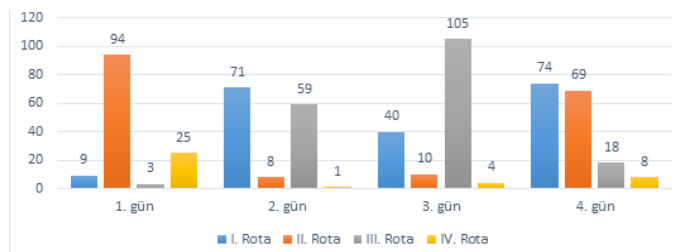
Fotoğraf Maratonu'nda yarışmacıların rota tercihleri kültür, turizm ve spor alanlarında veriler sağlamıştır. Her güne 4 rotanın yer aldığı maratonda bazı rotalara çok az başvuru yapılmıştır. Yarışmacılardan gelen bazı talepler doğrultusunda rotalarda bazı esneklik

Fotoğraf 1-2.

Surp Thovmas Manastırı ve Akdamar Adası- Kutsal Haç Kilisesi

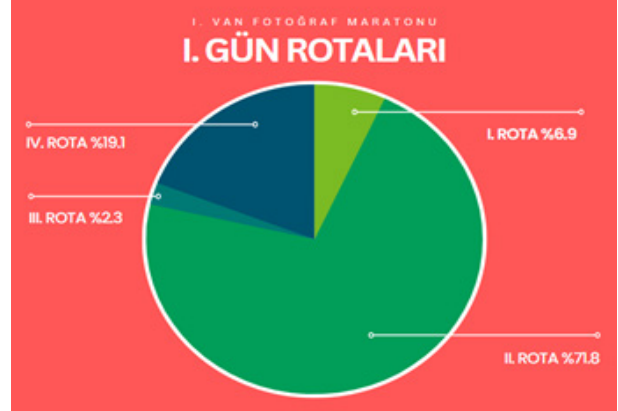
ler veya eklemeler yapıldı. Tüm bunların dışında elbette ücretsiz servis rotalarını tercih etmeyen bireysel veya gruplar halinde farklı mekanlarda fotoğraf çekimi yapan yarışmacılarda mevcuttu.

Grafik 1.

I. Van Fotoğraf Maratonu Rota Tercih İstatistiği

1. günde (19 Mayıs 2022); Erçek ve Sihke Gölü rotası, Altınşaç-İnköy rotası, Edremit Kız Kalesi & Menua Kanalı rotası ile Akdamar Adası & Kuzu Adası rotaları bulunmaktaydı. 1. günde 131 katılımcıdan sadece 25 kişi (%19), Unesco'nun dünya mirası geçici listesinde yer alan Akdamar Kutsal Haç Kilisesi rotasını tercih etmiştir. Doğal güzellik kategorisindeki Erçek-Sihke Gölü ve Tarihi Ören Yeri kategorisindeki Edremit Kız Kalesi & Menua Kanalı'nı çok az sayıda yarışmacı tercih etmiştir. Genel katılımcı analizi yapıldığında şehir dışından katılım yoğunluğuna rağmen yarışmacıların 94'ü (%72) Altınşaç Köyü, İnköy ve Surp Thomas Manastırı'nın bulunduğu ve asfalt yoldan 35 km stabilize yol ile ulaşılabilen göl kıyısındaki rotayı tercih etmiştir. Maratonun 1. gününde katılımcılardan 131 kişi ile %55'i belirlenen rotaları tercih etmiştir.

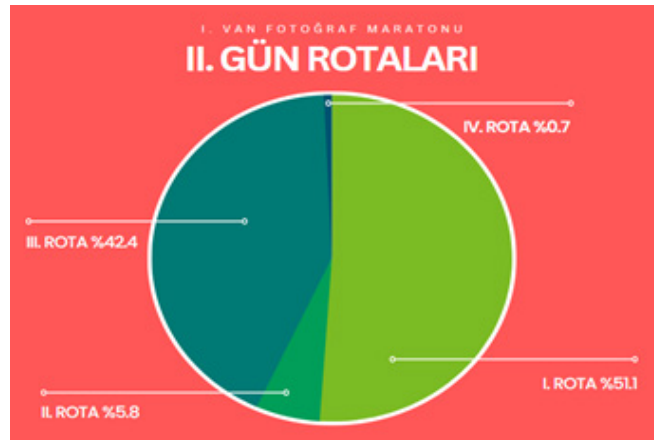

Grafik 2.

1. Gün Rota Tercih Analizi

2. günde (20 Mayıs 2022); Van – Başkale hattında yer alan Çavuştepe, Hoşap Kalesi, Peri Bacaları, Travertenler rotası, Ereğ dağı ve eteklerindeki Yedi Kilise rotası, Bahçesaray rotası ve Artos Sky Trail rotası yer almaktaydı. Dağcılık ve ekstrem spor alanındaki rotaları toplam 9 yarışmacı tercih etmiştir. Yarışmacılardan 71 kişi (%51) Başkale rotasını ve 59 kişi (%42) ise Bahçesaray rotasını tercih etmiştir. Daha sonra araç hareketinden sonra diğer rotaları tercih edenler kitapçık yardımıyla spor rotalarından tarihi ören yeri ve doğal güzellikler kategorisinde yoğun başvurunun olduğu rotalara geçmiştir. Başkale rotasında travertenlere ulaşımın zamansal olarak mümkün olmamasından dolayı diğer durak noktalarında yarışmacılar bilgilendirilerek fotoğraf çekimi için daha çok zaman sağlanmıştır. Maratonun 2. gününde katılımcılardan 139 kişi ile %57'si belirlenen rotaları tercih etmiştir.

Grafik 3.

2. Gün Rota Tercih Analizi

⁹ <https://tfsfonayliyarismalar.org/writable/uploads/yarisma-dosyalar/2022-034/2022-034-sartname.pdf>, 05.09.2023, 01:25.

Fotoğraf 3-4.

Hoşap Kalesi ve Başkale Peri Bacaları (Kofiraz)

3. günde (21 Mayıs 2022); Çatak rotası, Turna ve Keşiş Gölü rotası, Göründü Köyü ve Kızıl Kilise rotası ile Eski Van Şehri, Kale ve Müze rotaları bulunmaktaydı. Unesco'nun dünya mirası geçici listesinde yer alan Eski Van Şehri, Kalesi ve ülkemizdeki en büyük Urartu müzesini beklenilen aksine sadece 4 kişi tercih etmiştir. Doğal güzellikler kategorisinde Turna ve Keşiş Gölü'nü en güzel karelerin çekilebileceği dönemde ise sadece 10 kişi tercih etmiştir. Çatak ilçesinde Kanisipi ve Çatak Suyu'nda yapılan rafting rotasını 40 kişi (%25) tercih etmiştir. 3. günün en geniş katılımlı rotası Gevaş ilçesinin kıyı kordonu boyunca Göründü Köyü, Kızıl Kilise ve

4. günde (22 Mayıs 2022); Muradiye Şelalesi ve Bend-i Mahi Köprüsü rotası, Tuşba ilçesi sınırlarındaki Adır ve Çarpanak Adası, Gevaş merkezdeki Selçuklu Mezarlığı, Halime Hatun Kümbeti, İzzettin Şir Cami rotası ve Amik & Ayanis Kalesi rotaları yer almaktaydı. Tuşba ilçesi sınırındaki adalar rotası ve kaleler rotası gelen talepler üzerine birleştirilmiştir. Bu rotaya 77 kişi (%45) katılmıştır. Gevaş rotasına beklenilenin altında sadece 18 kişi katılmıştır. Muradiye rotasında ise 74 kişi (%44) katılmıştır. Maratonun 4. gününde katılımcılardan 169 kişi (%71) belirlenen rotaları tercih etmiştir.

Maratonun süresince yarışmacılar tarafından yapılan rota tercih analizine göre; 238 kişiden rotalar için yapılan çalışmalar ve etkin rehberlik hizmetinden dolayı belirlenen rotaların tercih edilme

Fotoğraf 5-6.

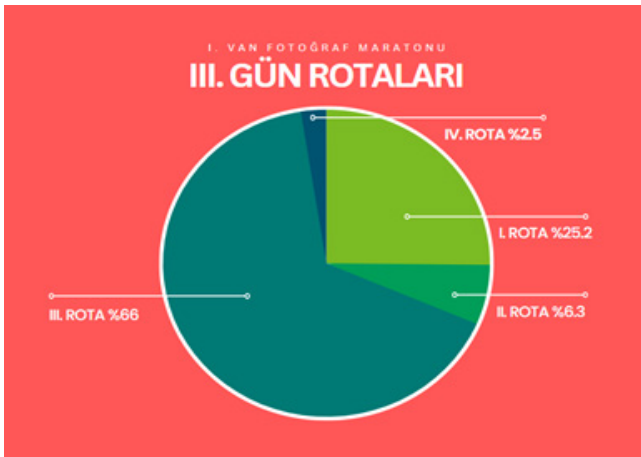
Van Kalesi ve Kızıl Kilise (Surp Astuacacin Manastırı)

mera alanında hazırlanan geleneksel oyunlar ve Helise yemeğinin olduğu rotaya 105 kişi (%72) katılmıştır. Maratonun 3. gününde katılımcılardan 159 kişi ile %67'si belirlenen rotaları tercih etmiştir.

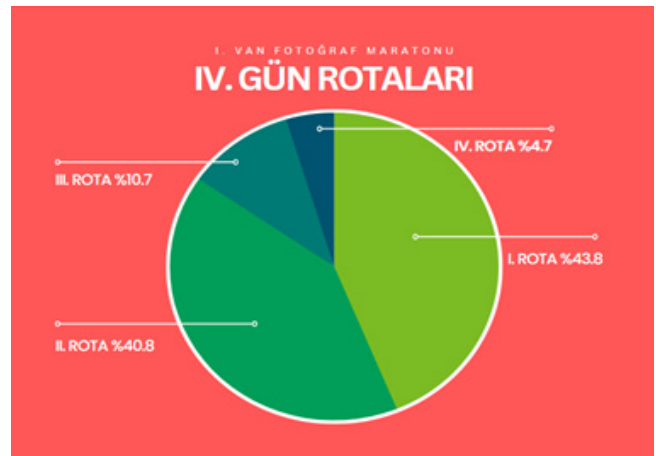
oranı %55'den %71'e çıkmıştır. Katılımcılara yönelik yapılan rota çalışmalarının dışında konaklama hizmeti de etkileşimi arttırmıştır.

Katılımcı analizlerine bakıldığında yurtiçinde Ege Bölgesi'nden hiç katılım yapılmamıştır. Katılımcı yoğunluğunu Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri oluşturmaktadır. İstanbul'dan yüksek katılım görülmektedir. Ayrıca İran'dan katılım bulunmaktadır.

Grafik 4.

3. Gün Rota Tercih Analizi

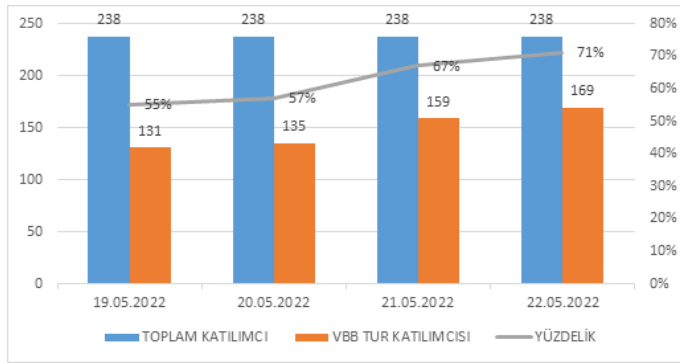
Grafik 5.

4. Gün Rota Tercih Analizi

Fotoğraf 7-8.

Yün eğiren kadın ve Muradiye Şelalesi

Grafik 6.

Maraton süresince yarışmacıların rota tercih grafiği

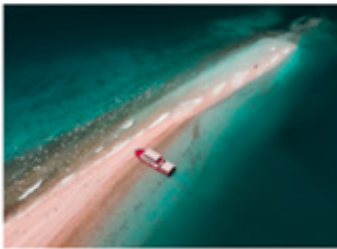
TARTIŞMA: DEĞERLENDİRME & SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Maraton sürecinin tamamlanmasıyla 23 Mayıs 2022 tarihinde 10:00'da başlayan değerlendirme süreci, 23:00'da federasyon yetkilisi gözetiminde 10 jüri üyesiyle gerçekleştirilmiştir.¹⁰ 24 Mayıs 2022 tarihinde site üzerinden sonuçlar ilan edilmiştir. Ayrıca 27 Mayıs 2022 tarihinde <https://www.vanfotomaraton.com/> sitesinde ve sosyal medyada derece elde eden fotoğraflar kategorilerine göre paylaşımına açılmıştır.¹¹

Fotoğraf 9.

1.Van Fotoğraf Maratonu Jürisi

1. VAN FOTOĞRAF MARATONU

Fotoğraf 10.

1. Van Fotoğraf Maratonu kategorilerde Birincilik fotoğrafları

¹⁰ Seçici kurulda; Savaş Muhabiri Coşkun Aral, Sualtı Görüntü Yönetmeni Tahsin Ceylan, Anadolu Ajansı Görsel Haberler Yayın Yönetmeni Fırat Yurdakul, Türkiye Foto Muhabirleri derneği Başkanı Rıza Özel, Fotoğraf Sanatçısı Mustafa Seven, Reuters Foto Muhabiri Ümit Bektaş, Anadolu Ajansı Fotoğraf Editörü Erhan Sevenler, Anadolu Ajansı Foto Muhabiri Ali İhsan Öztürk ve kurum temsiliyetinde Daire Başkanı Mehmet Nuri Bekiroğlu yer almıştır. Ayrıca Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu temsilcisi Yakup Yener ve Van Büyükşehir Belediyesi temsilcisi Sanat Tarihçisi Mesut Gül yer almıştır.

¹¹ <https://van.bel.tr/HaberDetay/1-van-fotograf-maratonunun-sonuclari-aciklandi-24052022084400.html>, 05.09.2023, 02:04.

Fotoğraf maratonuna bölgedeki profesyonel fotoğraf sanatçılarından beklenen katılım yakalanamamıştır. Ancak bu durum bölgedeki amatör fotoğrafçıların yoğun katılımına yol açmıştır. Olumlu ve olumsuz yönleriyle ele aldığımızda amatör fotoğrafçıların teşviki kıymetli bir kazanım olarak görülmektedir. Fotoğraf maratonu finalinde Atatürk Sanat Galerisi'nde sergi yapılması planlanmıştır. Ancak ildeki sanat galerisi ve sergi alanlarının yetersizliğinden sebebiyle sergi yapılması planlanan Atatürk Sanat Galerisi'nin belirtilen tarihlerde farklı sergiye ev sahipliği yapmasından dolayı sergi gerçekleştirilememiştir. Bu olumsuz durum karşısında maraton web sitesinde 23.05.2023 tarihinde tüm kategorilerin sonuçları ilan edilmiştir. Ayrıca federasyona sonuç raporları aynı süreçte ulaştırılmıştır. Yerel basınında etkinliklerden birine yapılan tepkinin yanında aynı etkinlik dünya basınında yer almıştır. Ayrıca İspanya'da The Guardian ve Estadao'da etkinliğe ait fotoğraflar dünyada günün fotoğrafı olarak seçilmiştir.

Fotoğraf maratonuna başvuruların illere göre dağılımına bakıldığında reklam ve tanıtım yönünde eksik kalındığı tespit edilmiştir. Bu eksiklik katılımcı sayısının azlığı değil hedefin altında dışarıdan katılımının olması sebebiyledir. Ödül dağılımına yapılan bazı eleştiriler söz konusu olmuştur. Yapılan planlamada havzada geniş katımlı ve sekiz kategoriden oluşan maratonda farklı alanları teşvik için toplamda standart verilen 100.000 TL'lik ödül kategorilere dağıtılmıştır.

1.Van Fotoğraf Maratonu bölgede Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan ilk maraton niteliğini taşımaktadır. Ayrıca ilimizde daha önce gerçekleştirilen bazı fotoğraf yarışmaları incelenmiştir. Tuşba Belediyesi tarafından 2016-090 federasyon numarasıyla 1.Ulusal Fotoğraf Yarışması, İpekyolu Belediyesi tarafından 2020-061 federasyon numarasıyla Ulusal Fotoğraf Yarışması, Erciş Kaymakamlığı tarafından 2022-059 federasyon numarasıyla İnci Kefali Göçü Konulu Fotoğraf Yarışması yapılmıştır. Yukarıdaki bilgilere bakıldığında tamamı yarışma statüsünde olup; Van Büyükşehir Belediyesi tarafından 2022-034 federasyon koduyla yapılan 1.Van Fotoğraf Maratonu havzadaki ilk maraton özelliğini taşımaktadır. Kategorik olarak farklı ölçekte olan maraton havzamızda tescilli ilk maratondur.

Van Gölü Havzası'nda Bitlis'te Hizan Fotoğraf Maratonu, Hakkari'de Çukurca Foto Safari ve Van'da İpekyolu Fotoğraf Yarışması, Tuşba Fotoğraf Yarışması, Gevaş Fotoğraf Yarışması ve Badem Çiçeği Fotoğraf Safarisini yapılmıştır. Çukurca ve Hizan'daki yarışmalar geleneksel bir hal almaya başlamıştır. Diğer yarışmalar şimdye kadar birer kez yapılabilmektedir. Bunlar; 1.Van Fotoğraf Maratonu (Van Büyükşehir Belediyesi – 2022-034), İnci Kefali Göçü Konulu Fotoğraf Yarışması (Erciş Kaymakamlığı – 2022-059), İpekyolu Belediyesi Ulusal Fotoğraf Yarışması (İpekyolu Belediyesi– 2020-061), 1.Ulusal Fotoğraf Yarışması (Tuşba Belediyesi – 2016-090)'dur.

Akdamar Adası Badem Çiçeği Fotoğraf Safarisini gibi Nemrut Krater Gölü Foto Safarisini, Hakkari Yayla Foto Safari yapılabilecek tematik yarışmalar arasındadır. Van'da Edremit, Çatak, Erciş; Bitlis'te Tatvan, Ahlat ve Mutki'de fotoğraf yarışmaları her yıl yapılarak geleneksel hale getirilebilir. 2. Van Fotoğraf Maratonu tüm bu yarışmaların üst ölçeği ve yaygın etki ile sürdürülebilir yarışma formatıdır. Ayrıca yukarıda belirtilen tüm yarışmaların geleneksel olarak yapılabilmesi halinde Van Fotoğraf Maratonu orta büyüklükte bir yarışma olacak ve yukarıda belirtilen küçük ölçekte yarışmalarla doğru ve entegre etkinlik takvimiyle sürdürülebilir olabilecektir. Tüm bu yarışmaların sürdürülebilir olması sağlandığında 1. Van Gölü Havzası Fotoğraf Maratonu büyük ölçekte üst hedef olarak önerilmektedir. 1.Van Fotoğraf Maratonu'nda; katılımcı hedefi 500 kişidir. Konaklama ve şehir içi rota ulaşımının ücretsiz olması sürdürülecektir. Rota sayısı 30'a çıkartılıp maraton gün sayısı uzatılması hedeflenmektedir. Böylece rehber-mihmandar sayısı da rota sayısına göre çoğaltılacaktır. Yukarıda bahse konu öneriler

Van Gölü Havzası Belediyeler Birliği, Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı ile desteklenebilir. Yerel yönetimler yarışmaları gerçekleştiren ve uygulayan pozisyonda olmalıdır.

Fotoğraf 11.

Van Turizm Master Planı 2023-2027 Kitabı

1. Van Gölü Havzası Fotoğraf Maratonu'nun sağladığı katkı açısından bakıldığında, telifiyle birlikte kurum kullanımına dijital veya baskı olarak kullanımına imkan vermesiyle; web siteleri, sosyal medya hesapları, turizm tanıtım materyalleri (Turizm Master Planı Kitabı, Turizm Rehberi, Harita vb.), tanıtım materyalleri (çanta, defter, ajanda, dosya) ve basılı yayınlarda bu görseller kullanılmaktadır.

Sonuç

Van Gölü Havzası zengin kültürel mirası ve doğal güzellikleriyle birçok temada fotoğraf etkinliğine ev sahipliği yapabilecek kapasitededir. Yapılacak yarışma ve maratonların sürdürülebilirliğinin yerel dinamiklerle sağlanması ve ulusal-uluslararası düzeyde tanıtımı ile havzanın tanıtımına katkı sağlanacaktır.

Kültürel, turistik ve sportif faaliyetler birbirini besleyen kültürel belediye alanındaki çalışmalarıdır. Farklı ölçeklerde ve sarmal şeklinde yapılacak etkinlikler hem sürdürülebilirliği hem de farkındalığı arttırmaktadır. Bir şehri keşfetmek, bir havzayı keşfetmek bakmanın ötesinde görmeyi de gerektirir. Zihninde farklı doğal ve geleneksel enginliklerin kompozisyon halinde kurgulayan bir zihin görsel bir değer katmaktadır. En nihayetinde anın belgeleneni sıfatındadır. Genel görünümüler bir şehri size anlatamaz. Asıl anlatıcı iç detaylardır. Fotoğraf alanı, yukarıda sıraladığımız birçok öğenin ortak paydası konumundadır. Bir deklanşöre basmak yeterli olacaktır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir-M. G.; Tasarım- M. G.; Denetleme-M. K.; Kaynaklar-M. K.; Malzemeler – M.,G.; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi M.,G.; Analiz ve/ veya Yorum-M.,G.; Literatür Taraması-M. G., M. K.; Yazıyı Yazan-M. G., M. K.; Eleştirel inceleme-M. K.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept - M. G.; Design- M. G.; Supervision-M. K.; Resources – M. K.; Materials – M. G.; Data Collection and/or Processing-M. G.; Analysis and/or Interpretation-M. G.; Literature Search-M. G., M. K.; Writing Manuscript-M. G., M. K.; Critical Review- M. K.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynakça

- Akköprü, Ebru. (2019), "Coğrafi Özellikleriyle Van", Dünyada Van (Editör Er-can Çağlayan), İletişim Yayınları, İstanbul, 19-40.
- 6360 sayılı "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurul-ması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatme-tin/1.5.6360.pdf>, 02.11.2023.
- Van Büyükşehir Belediyesi: <https://van.bel.tr/HaberDetay/buyuksehir-be-lediyesi-1-van-fotograf-maratonunu-duzenliyor-22022022162727.html>
- TRT Haber: <https://www.trthaber.com/haber/guncel/1-van-fotograf-mara-tonu-basladi-681651.html>
- Hürriyet: <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/van-4-gun-16-farkli-rotada-42071049>
- TFSF: <https://tfsfonayliyarismalar.org/tr/yarisma/detay/van-fotograf-ma-rationu-tr> . <https://www.unesco.org.tr/Pages/125/122/UNESCO-D%C3%BCnya-Miras%C4%B1-Listesi>, 05.09.2023, 01:17.
- Van Denizi Fotoğraf Maratonu tanıtım filmi: <https://www.instagram.com/tv/CdnAl7SPgx4/?igshid=MTc4MmM1Y-m2Ng==> , 31.08.2023, 23:44.
- <https://www.photomaron.com/photomaron-hakkinda/> , 31.08.2023, 23:57.
- <https://tfsfonayliyarismalar.org/writable/uploads/yarisma-dosyalar-i/2022-034/2022-034-sartname.pdf> , 05.09.2023, 01:25.
- <https://van.bel.tr/HaberDetay/1-van-fotograf-maratonunun-sonuclari-aciklandi-24052022084400.html>, 05.09.2023, 02:04.
- <https://www.aa.com.tr/tr/yasam/hallaclikla-gecen-bir-omur-1650552>, 20.11.2019.
- <https://www.aa.com.tr/tr/yasam/bahcesarayin-satranc-tasi-ustasi-ali-yaba/1665728>, 06.12.2019.
- <https://www.harita.gov.tr/urun/turkiye-mulk-idare-bolumleri-haritasi/189>, 01.11.2023.

Görsel Kaynakça

Grafik 1.

1. Van Fotoğraf Maratonu Rota Tercih İstatistiği (Mesut Gül)

Grafik 2.

1. Gün Rota Tercih Analizi (Mesut Gül)

Fotoğraf 1-2.

Surp Thovmas Manastırı ve Akdamar Adası - Kutsal Haç Kilisesi (Mehmet Karaca - İbrahim İzgi)

Grafik 3:2.

Gün Rota Tercih Analizi (Mesut Gül)

Fotoğraf 3-4.

Hoşap Kalesi ve Başkale Peri Bacaları (Kofiraz) (Erdal Temizaltın - Mustafa Kocakoç)

Grafik 4: 3.

Gün Rota Tercih Analizi (Mesut Gül)

Fotoğraf 5-6.

Van Kalesi ve Kızıl Kilise (Surp Astuacacin Manastırı) (Furkan Bozkuş - Abdulkadir Başak)

Grafik 5: 4.

Gün Rota Tercih Analizi (Mesut Gül)

Fotoğraf 7-8.

Yün eğiren kadın ve Muradiye Şelalesi (Erdal Temizaltın - Necmettin Karaca)

Grafik 6.

Maraton süresince yarışmacıların rota tercih grafiği (Mesut Gül)

Fotoğraf 9.

1. Van Fotoğraf Maratonu Jürisi (Van Büyükşehir Belediyesi Basın Arşivi)

Fotoğraf 10.

1. Van Fotoğraf Maratonu kategorilerde Birincilik fotoğrafları (1-Mehmet Şah Deniz - Telli Turna, 2-Ebubekir Burçin - Muradiye Şelalesi, 3-Murat Doğan -Hoşap Kalesi, 4-Mehmet Kılınç - Çarpanak Sahil, 5-M. Reşit Öner - Keçi Çoban)

Fotoğraf 11.

Van Turizm Master Planı 2023-2027 Kitabı (Tasarım Muhammed Karahmetoğlu)